

Miasto Kielce

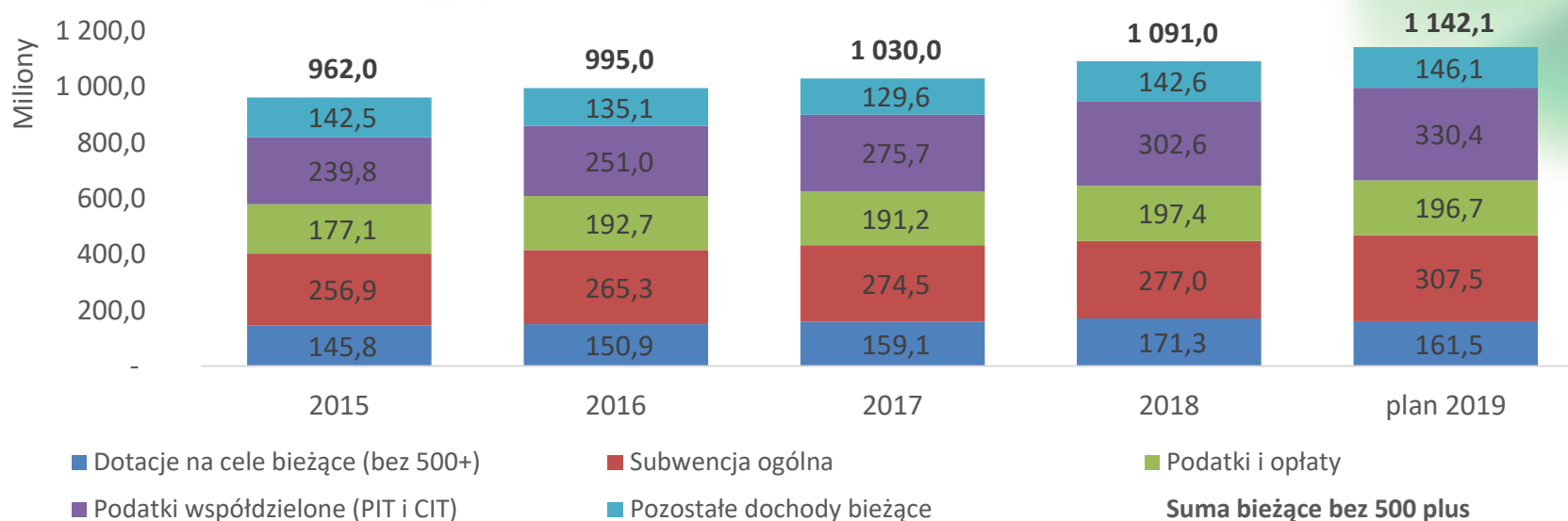
wyniki audytu finansowego

Październik 2019 r.

ANALIZA DOCHODÓW I WYDATKÓW KIELCE

Struktura dochodów bieżących (bez 500+)

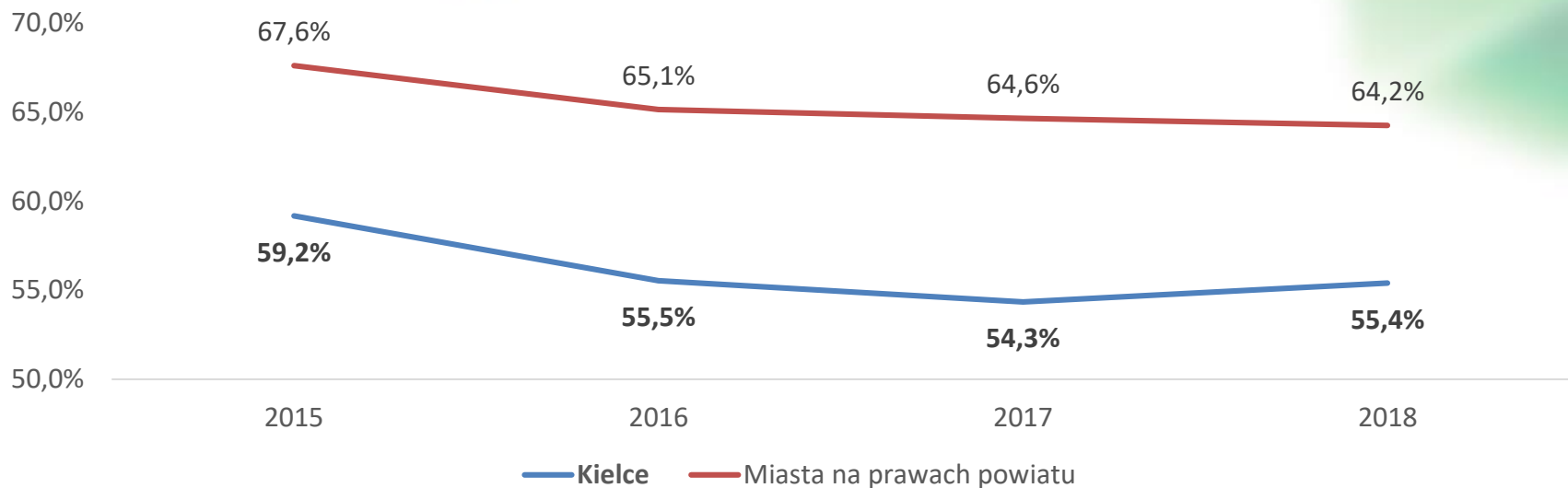
W latach 2015-2018 dochody cechuje tendencja wzrostowa. Obejmuje ona wzrost najważniejszych pozycji w budżecie: opłat i podatków oraz dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych.

W latach 2015-2018 dochody bieżące (bez 500+) **wzrosły z 962,0 mln zł do 1091,0 mln zł, a więc o 13,4%.**

Średnia dynamika wszystkich dochodów bieżących w analizowanym okresie **była na poziomie 4,0%** rok do roku. Taki **wzrost można uznać za dość niski** z uwagi na to, iż w skali kraju dochody bieżące w miastach na prawach powiatu rosły w tym samym okresie na **średnio 8-9% rok do roku.**

Plan na 2019 r. w zakresie dochodów zakłada wzrosty w zakresie dochodów współdzielonych z CIT, PIT oraz subwencji ogólnej na poziomie odpowiednio 9,2% i 10,8%.

Udział dochodów własnych w dochodach bieżących

Udział dochodów własnych w strukturze dochodów bieżących Miasta Kielce na koniec 2018 r. wyniósł **55,4%**, co jest dość niskim wynikiem, biorąc pod uwagę, że Kielce są miastem na prawach powiatu.

Średnia dla jednostek tego typu w Polsce w latach 2015-2018 wynosiła ponad 65,4%.

Udział dochodów własnych w analizowanym okresie (2015-2018) wyraźnie spadł. Mimo wcześniej zaprezentowanego nominalnego wzrostu dochodów bieżących rok do roku, to przede wszystkim **malejący udział** w nich dochodów własnych sygnalizuje o **pogarszającej się samodzielności finansowej Miasta**.

Niski udział dochodów własnych świadczy o tym, że **Miasto posiada ograniczoną zdolność** do samodzielnego **podejmowania decyzji co do lokowania środków** w obszarach wydatkowych wybranych przez samorząd. Jednocześnie **Miasto jest zależne od środków takich jak np. dotacje**, co do których nie może decydować o celowości ich wydatkowania.

Stawki podatku od nieruchomości w 2018 r.

	Olsztyn	Rzeszów	Kielce	Opole
1. od gruntów:				
- związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków	0,82	0,91	0,83	0,84
- pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych	4,28	4,63	4,58	4,29
- pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	0,41	0,30	0,38	0,27
2. od budynków lub ich części:				
- mieszkalnych	0,71	0,68	0,64	0,61
- związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej	22,24	23,10	20,30	22,66
- zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	10,20	10,80	4,65	10,51
- związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń	4,70	4,70	4,46	4,65
- pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	7,45	6,75	7,40	7,50
3. od budowli	2% ich wartości	2% ich wartości	2% ich wartości	2% ich wartości

Podatek od nieruchomości jest jedną z najważniejszych kategorii podatków i opłat lokalnych kształtujących dochody własne, które mają wpływ wysokości nadwyżki operacyjnej budżetu.

Miasto Kielce ma **jedne z najniższych stawek** podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości pośród analizowanych miast.

W celu zwiększenia dochodów własnych, a tym samym nadwyżki operacyjnej budżetu, Miasto powinno podnieść stawki podatkowe.

Ponadto ze sprawozdania budżetowego Rb-27S za 2018 rok wynika, że skutki obniżenia górnych stawek podatkowych (mniejszy wpływ do budżetu Miasta podatku od nieruchomości) w stosunku do uchwalonych przez organ stanowiący w zakresie osób prawnych i jednostek organizacyjnych wyniosły **4,5 mln zł**, natomiast w zakresie osób fizycznych – **3 mln zł**.

	Opole	Olsztyn	Kielce
Od osoby zamieszkującej daną nieruchomość, jeżeli odpady komunalne są odbierane i zbierane w sposób selektywny	13,00 zł	9,80 zł	9,50 zł
Od osoby zamieszkującej daną nieruchomość, jeżeli odpady komunalne nie są odbierane i zbierane w sposób selektywny	20,00 zł	14,41 zł	12,00 zł

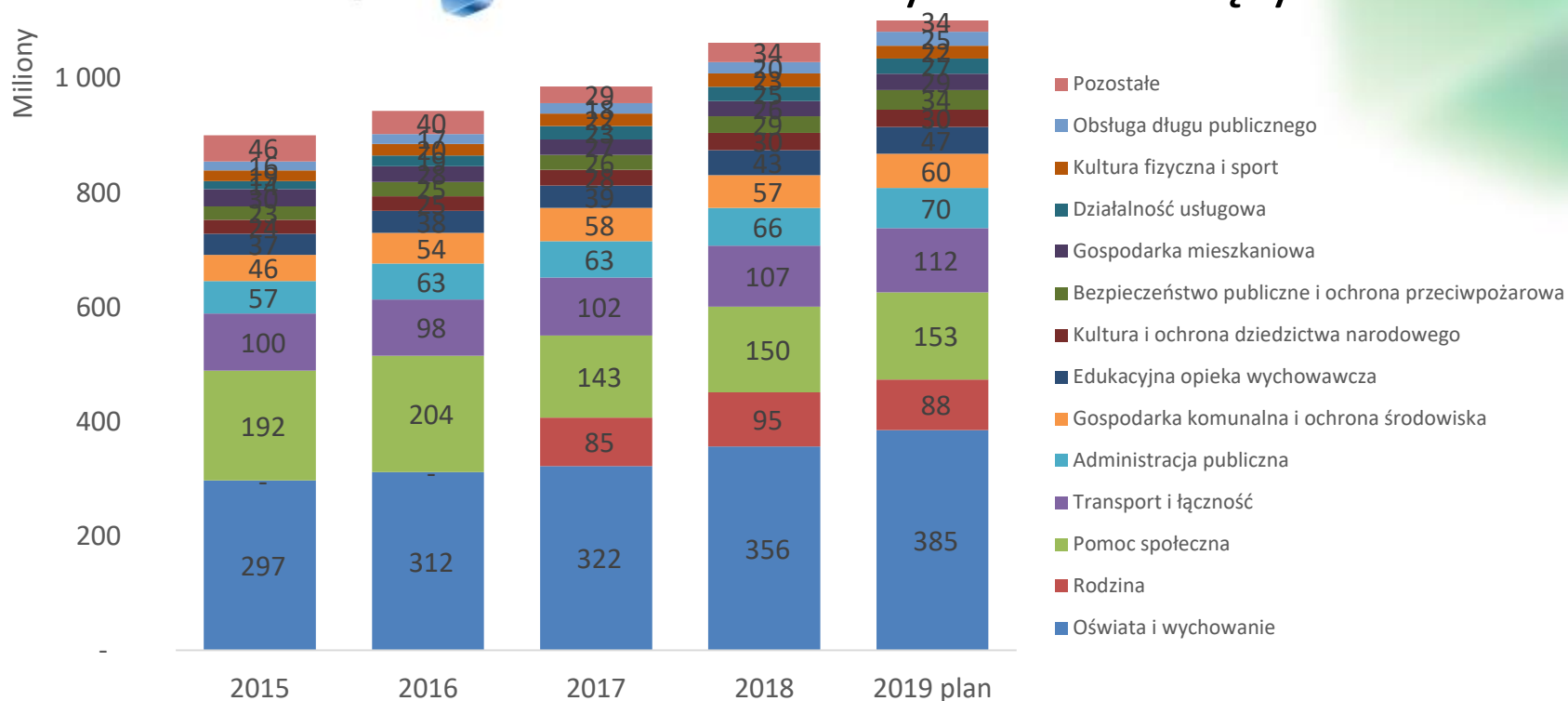
Kielce mają najniższe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w porównaniu do Olsztyna i Opola.

Co do zasady wyrażonej w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinny pokrywać wszystkie potrzeby związane z systemem gospodarki odpadami komunalnymi.

Jak wynika ze sprawozdania Rb-27S za 2018 rok dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły **31,6 mln zł**, przy czym wydatki zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S sklasyfikowane w rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami” wyniosły **33,2 mln zł**, niedobór wyniósł zatem **1,6 mln zł**.

Struktura wydatków bieżących bez 500+

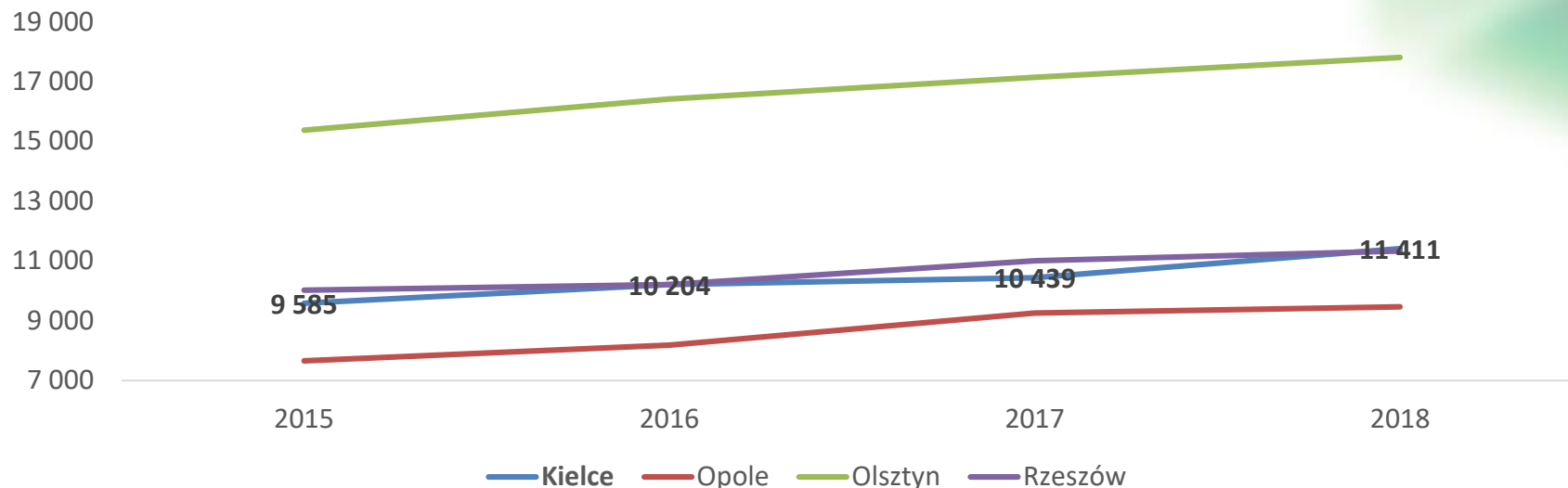

W każdym roku **największą część budżetu Miasta (średnio 35%) po stronie wydatków stanowiła oświata i wychowanie**. W latach 2015-2019 wydatki na oświatę i wychowanie. **Dynamika wzrostu rok do roku wynosiła od 3,2% do 10,5%.**

Drugim największym typem wydatków bieżącym w Mieście są wydatki związane z **pomocą społeczną**. Od 2017 r. nowy dział budżetowy „rodzina” przejął część zadań uprzednio klasyfikowanych w dziale „pomoc społeczna”, co jest widoczne na powyższym wykresie. Zsumowane wydatki w tych działach w latach 2015-2019 wahają się łącznie między 192 mln zł, a 245 mln zł rocznie.

Istotnymi działami wydatków w budżecie Kielc są również gospodarka mieszkaniowa i administracja publiczna.

Wydatki w oświacie na ucznia (w zł)

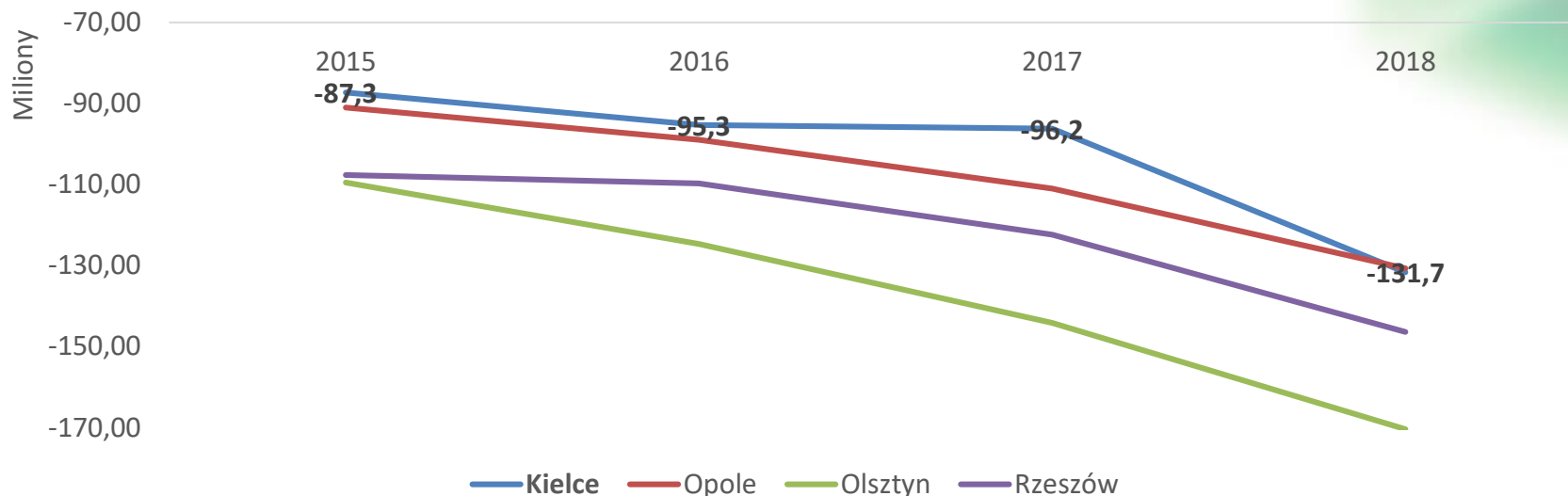
Miasto Olsztyn przeznaczają najwięcej środków z budżetu na ucznia spośród analizowanych samorządów. Zgodnie z powyższym wykresem wydatki na oświatę w przeliczeniu na jednego ucznia za 2018 r. w Olsztynie to kwota 17 805 zł, podczas gdy w porównywanych miastach na prawach powiatu wydatek na 1 ucznia wyniósł maksymalnie 11 327 zł.

W odniesieniu do grupy porównawczej **Miasto Kielce wydaje o ponad 19% więcej każdego roku na oświatę w przeliczeniu na jednego ucznia niż Miasto Opole. Wydatki Kielce są dość zbliżone do tych, które ponosi Rzeszów.**

Jednak z uwagi na **dość szybki wzrost tych wydatków w latach 2017-2018 (o blisko 9,3% rok do roku)**. Miasto powinno podjąć działania mające na celu optymalizację sieci placówek oświatowych, dzięki czemu koszty oświaty w mieście będą hamowane, co pozwoli zbliżyć nakłady na oświatę do poziomu podobnych miast z niższymi wydatkami na oświatę.

Deficyt oświatowy (w mln zł)

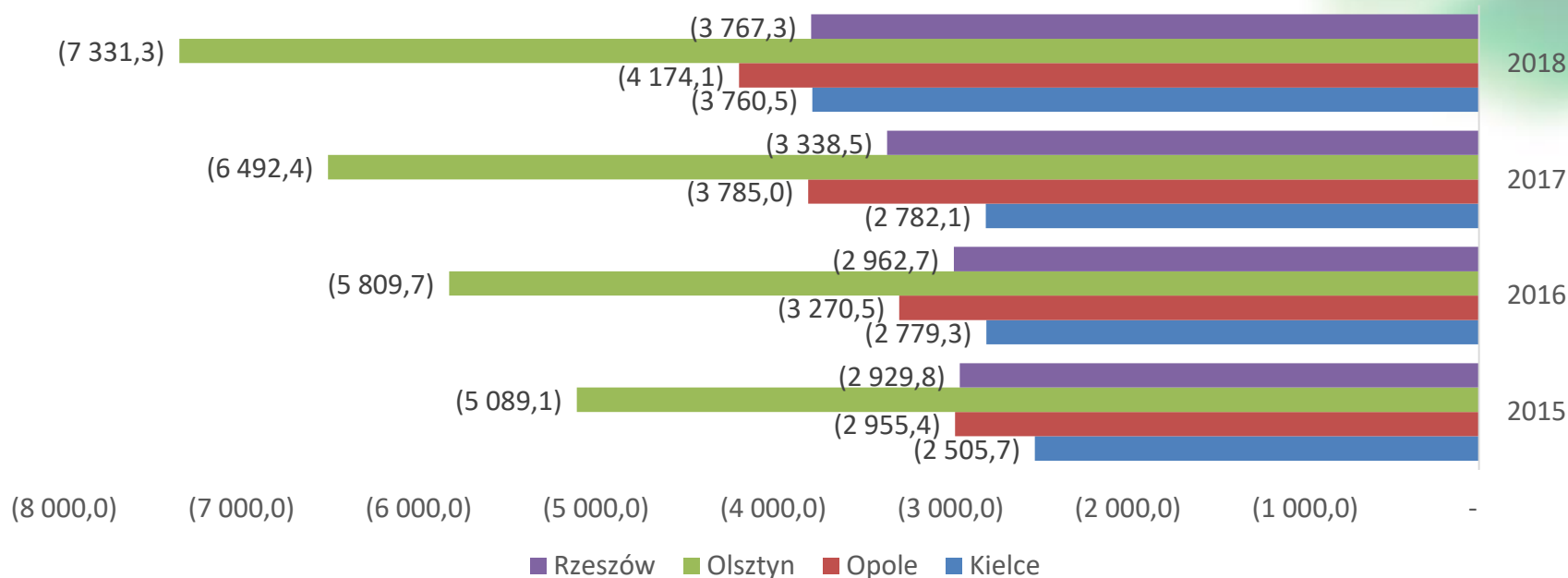
Ze względu na wysokie koszty utrzymania oświaty w obecnej strukturze, subwencja oświatowa otrzymywana z budżetu państwa jest **niewystarczająca** do pokrycia wydatków z tym związanych.

Kwotę kosztów związanych z oświatą przewyższającą dochody z subwencji oświatowej można określić mianem „**deficytu oświaty**”. Deficyt oświaty musi zostać pokryty przez Miasto z własnych środków i dlatego powinien być minimalizowany poprzez optymalizację sieci placówek.

Najniższy deficyt oświatowy w latach 2015-2018 jest w Kielcach i wynosi między 87,3 a 131,7 mln zł.

We wszystkich analizowanych JST niepokojące jest to, że na przestrzeni lat 2015-2018 deficyt oświatowy zwiększył się. **W 2018 r. deficyt oświatowy w badanych JST zwiększył się o w porównaniu do 2015 r. średnio o 50%.**

Deficyt oświatowy na jednego ucznia (w zł)

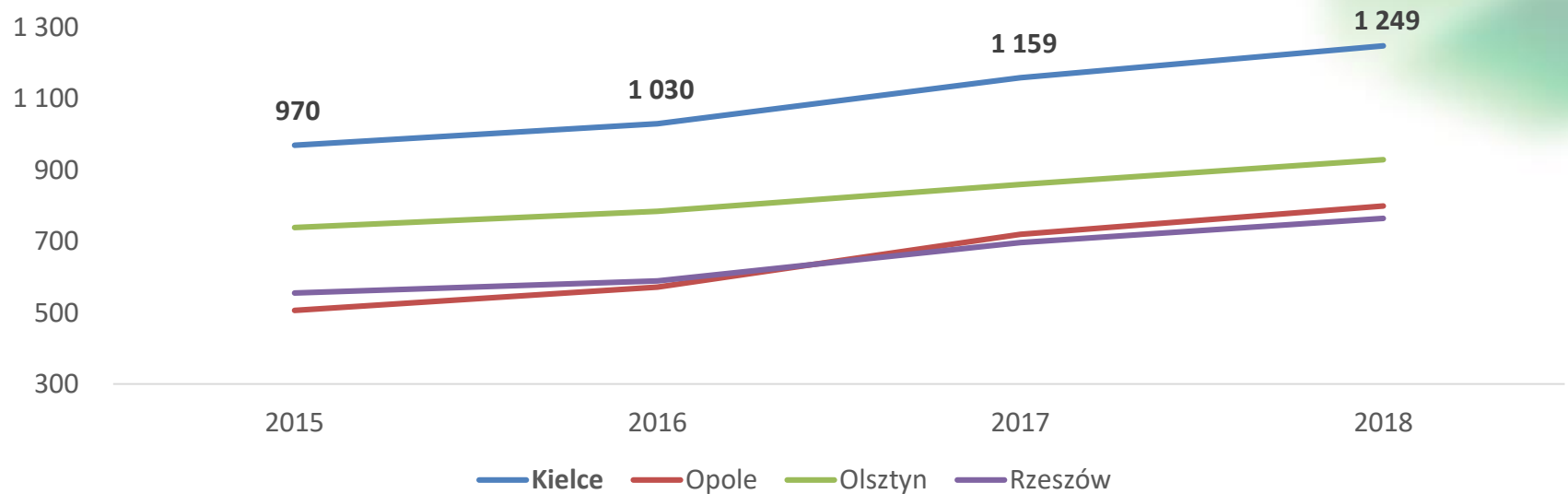

Miasto Kielce w latach 2015-2018 dopłacało do utrzymania jednego ucznia z własnych środków **od 2,5 tys. zł do ponad 3,8 tys. rocznie.**

W każdym roku **Kielce osiągają najniższy wynik wśród całej grupy porównawczej** co można byłoby odczytywać jako pozytywny wynik, **jednak bardzo niekorzystne jest zjawisko zwiększania się wydatków** w przeliczeniu na jednego ucznia rok do roku.

Na uwagę zasługuje także bardzo wysoki deficyt oświatowy przeliczony na jednego ucznia w Olsztynie od 5,1 tys. zł do 7,3 tys. zł.

Wydatki na pomoc społeczną na mieszkańca bez 500+ (w zł)

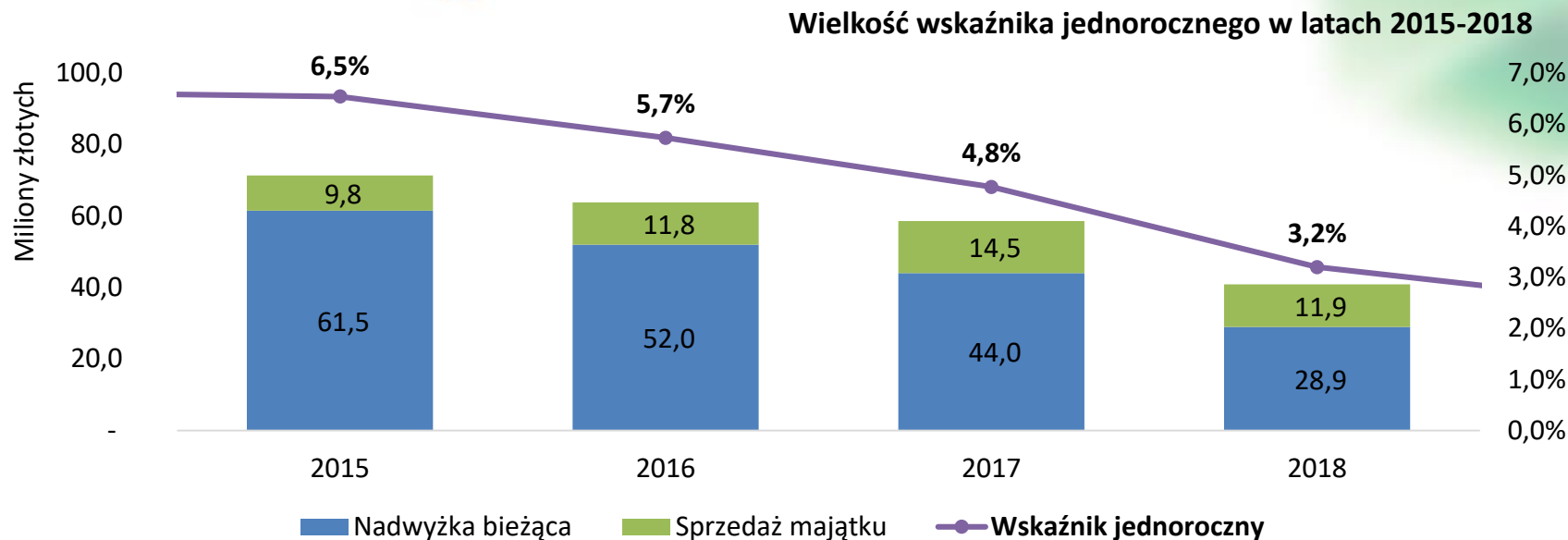

Z powyższego wykresu wynika, iż w latach 2017-2018 **Miasto Kielce** przeznaczą na pomoc społeczną ponad dwukrotnie więcej wydatków bieżących niż Rzeszów czy Opole.

Z danych GUS wynika, że województwo świętokrzyskie jest na drugim miejscu po województwie warmińsko-mazurskim pod kątem ilości wydatków na pomoc społeczną. Jest to **sytuacja niekorzystna dla budżetu Miasta**, ponieważ **rozbudowane wydatki** na pomoc społeczną efektywnie **obniżają generowaną przez JST nadwyżkę operacyjną**.

Miasto powinno zweryfikować ponoszone wydatki w zakresie pomocy społecznej w celu ich optymalizacji.

ANALIZA SYTUACJI ZADŁUŻENIOWEJ MIASTA KIELCE

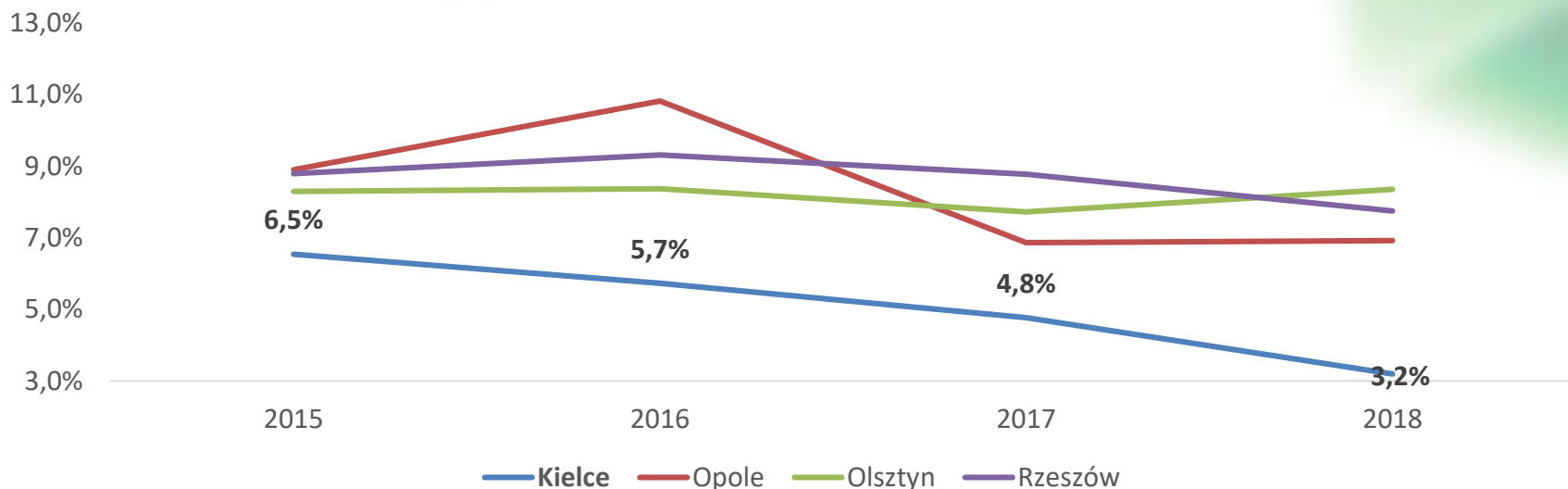

Wielkość nadwyżki bieżącej i sprzedaży majątku, względem wielkości budżetu tworzy wskaźnik jednoroczny. Wskaźnik jednoroczny jest głównym miernikiem sytuacji zadłużeniowej JST. Maksymalna dopuszczalna spłata zadłużenia, opisana w art. 243 ufp, w danym roku jest obliczana na podstawie średniej wartości wskaźników jednorocznych z trzech poprzednich lat.

Biorąc pod uwagę, że dochody ze sprzedaży mają charakter incydentalny, a wynik bieżący jest bardziej stały, to właśnie **udział nadwyżek bieżących** w dochodach ogółem przedstawia **realny potencjał inwestycyjno-zadłużeniowy** Miasta.

Średnia wartość wskaźnika jednorocznego dla polskich samorządów to 10%.

Wskaźniki jednoroczne Kielc przyjmowały wartości **zaledwie na poziomie 3,2% do 6,5%**, z czego w latach ubiegłych jego wartość była w dużej mierze oparta na sprzedaży mienia.

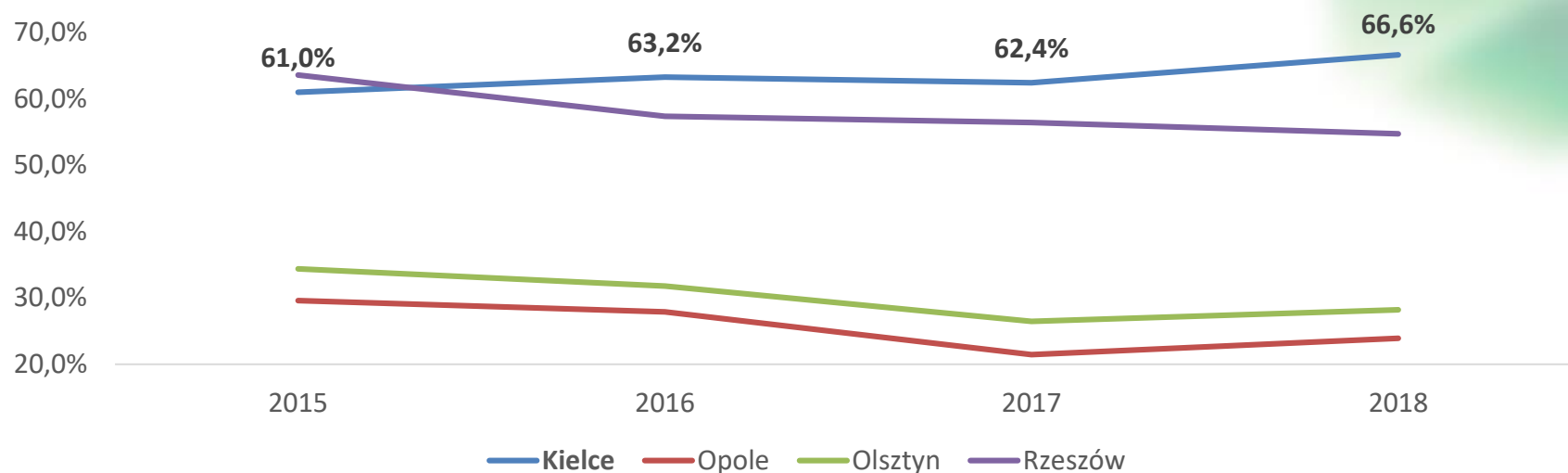

Powyższy wykres przedstawia porównanie wartości wskaźników jednorocznych dla wybranych miast na prawach powiatu. Miasto Kielce w latach 2015 - 2018 zanotowało **najgorsze** wyniki spośród analizowanych JST. Dodatkowo Kielce są jednym samorządem spośród analizowanej grupy w którym to **wskaźniki jednoroczne z roku na rok są coraz niższe**. Mając na uwadze zwiększające się z roku na rok zadłużenie, taki trend jest bardzo niebezpieczny dla Miasta.

Miasto Kielce powinno powziąć działania w **celu podniesienia dochodów bieżących i ograniczenia wydatków bieżących**, co pozwoli **podnieść wartość nadwyżek bieżących**, które w głównej mierze decydują o zdolności kredytowej JST.

Wskaźnik poziomu zadłużenia

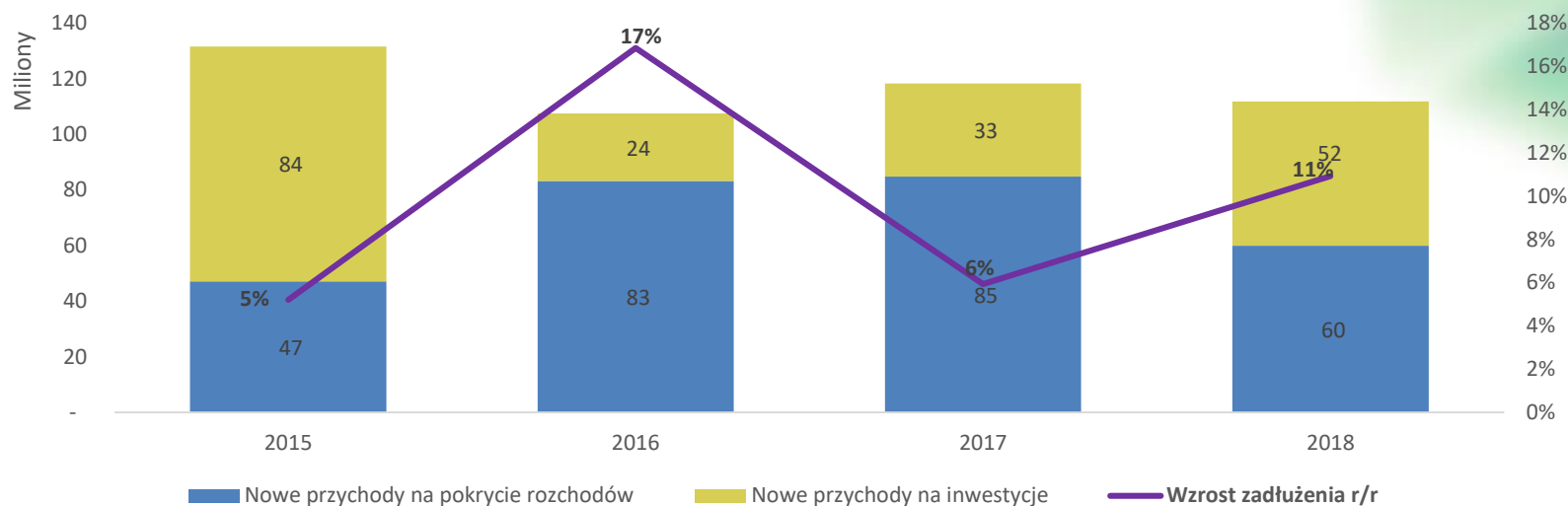
Wskaźnik poziomu zadłużenia, czyli relacja kwoty długu do dochodów ogółem jest kolejnym czynnikiem decydującym o zdolności do pozyskania nowego finansowania. Wskaźnik poziomu zadłużenia pokazuje jaki procent swojego budżetu JST musiałyby przeznaczyć, aby spłacić cały dług.

W latach 2015-2018 Miasto Kielce było zadłużone średnio na poziomie ok 63,5%. Dla jednostek generujących odpowiednie nadwyżki bieżące taki poziom zadłużenia nie powinien stanowić istotnego problemu z ewentualną jego obsługą. W przypadku braku poprawy wyników finansowych w przyszłości **Miasto Kielce będzie mieć problemy** z wypełnianiem przepisów z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Zadłużenie Kielc w analizowanych latach kształtowało się na poziomie ok. 35 pkt. procentowych wyższym od średniego zadłużenia Opola i Olsztyna, które wyniosło około 28% w latach 2015 -2018.

Kielce jako jedyne z analizowanych Miast na przestrzeni lat zwiększyły swój poziom zadłużenia.

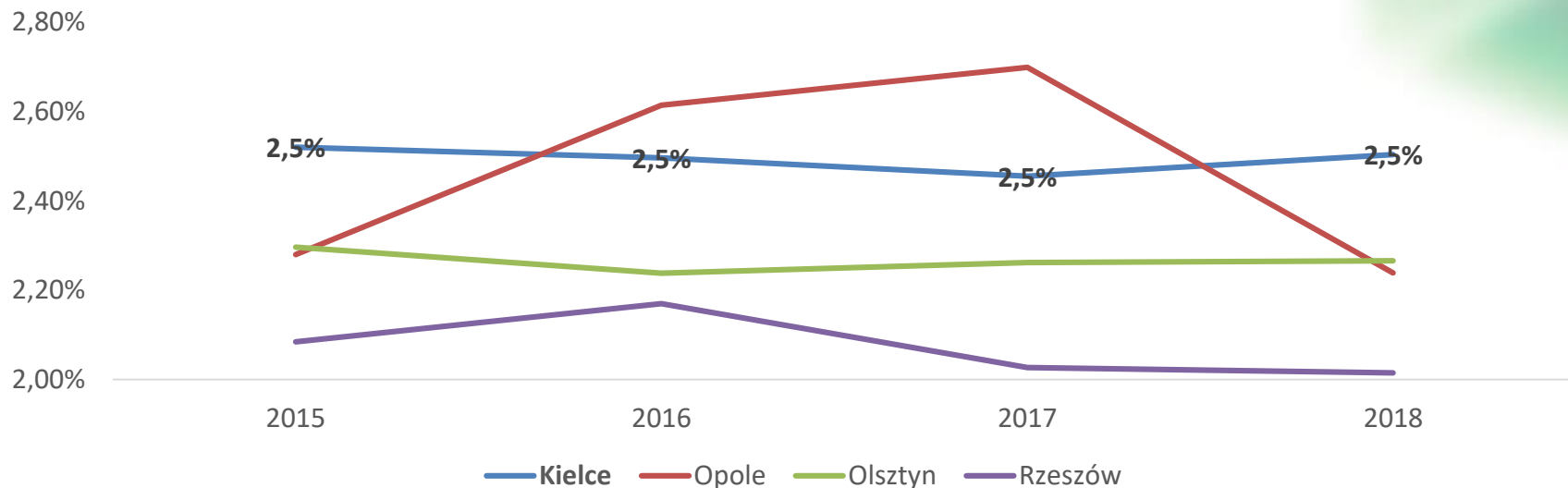
Przychody zwrotne wraz z ich przeznaczeniem oraz wzrost poziomu zadłużenia w latach 2015-2018

W latach 2015-2018 Kielce **notowały deficyty budżetowe na poziomie minus 113 mln zł do minus 36 mln zł**. Aby zbilansować budżety w tych latach oprócz pozyskania finansowania na ww. deficyty, konieczne również było sfinansowanie rozchodów budżetowych.

Rozchody budżetowe z tytułu spłaty istniejących zobowiązań Kielc w analizowanych latach wyniosły łącznie 275 mln zł i zostały sfinansowane środkami pochodzącymi z przychodów zewnętrznych. W latach **2015-2018 Kielce pozyskały z rynku finansowanie dłużne w kwocie 469 mln zł, z czego 275 mln zł posłużyło spłacie rat istniejących zobowiązań** (blisko 59% kwoty przychodów w latach 2015-2018).

Miasto zastępowało wcześniejsze zobowiązania nowymi przychodami, jednocześnie wydłużając w czasie spłatę zadłużenia. w związku z realizacją zadań inwestycyjnych i koniecznością pokrycia rozchodów **Miasto każdego roku zwiększało swoje zadłużenie w od 5 do 17 % r/r**.

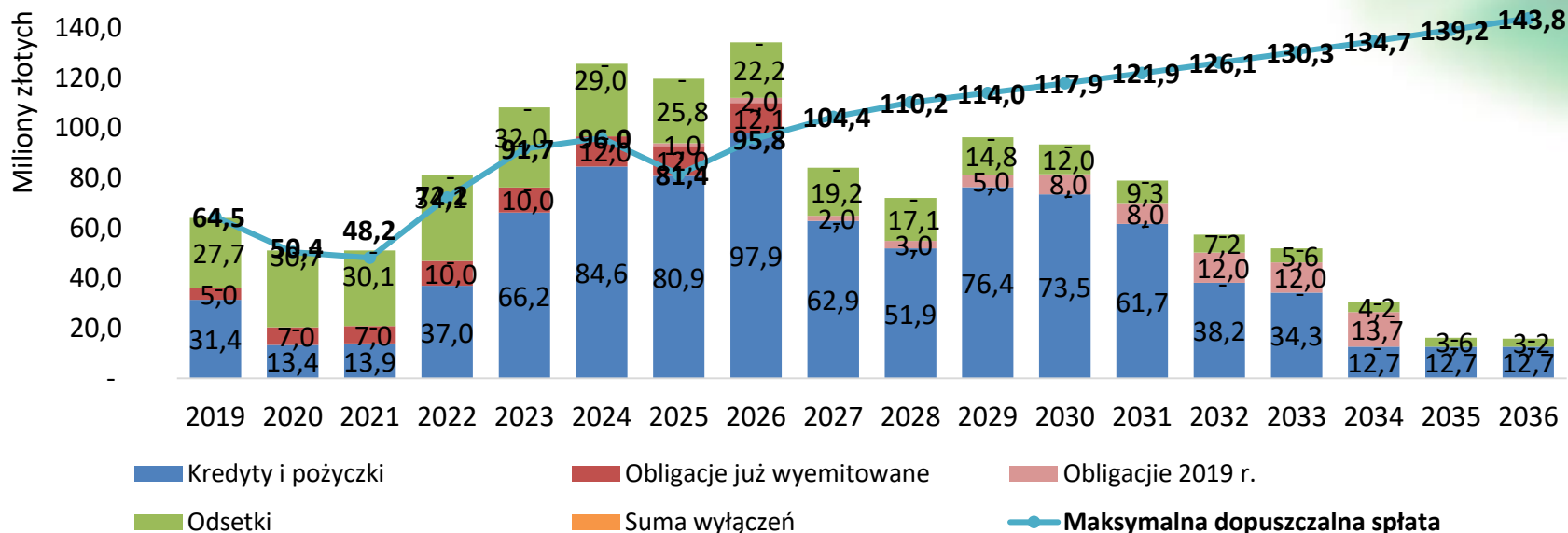
W związku z tym, że Miasto Kielce jest najbardziej zadłużone wśród jednostek z grupy porównawczej, to **koszty obsługi długu również były jedne z najwyższych** pośród badanej grupy.

Warto zwrócić uwagę na porównanie wykresu na tym i poprzednim slajdzie, z którego wynika, że Kielce i Rzeszów mają wysoki poziom zadłużenia, a pomimo tego Miasto Rzeszów ma niższe średnie oprocentowanie długu o około jedną piątą.

Do tej pory Miasto, aby móc realizować kolejne inwestycje, w związku z niewystarczającymi środkami własnymi **musiało korzystać z finansowania dłużnego**.

Coraz wyższy poziom zadłużenia oraz niska zdolność do obsługi długu przekładały się na **wysokie marże** wymagane przez banki przy udzielaniu miastu kolejnych przychodów.

Wskaźnik planowanej oraz maksymalnej dopuszczalnej spłaty według art. 243 ufp.

Prognoza wskazuje na to, że bez działań oszczędnościowych i restrukturyzacyjnych **Miasto nie będzie w stanie spełnić ustawowych wymogów w zakresie indywidualnego wskaźnika dopuszczalnej spłaty** długu z art. 243 ufp.

Jest to jednocześnie **skutek zbyt niskich wyników bieżących budżetu** jak i **zbyt wysokich planów spłat długu** w stosunku do możliwości budżetowych Miasta.

Wysokość spłaty zadłużenia Miasta powinna być dopasowana w każdym roku prognozy do możliwości JST określonych w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

L.p.	Miasto	Liczba ludności na 31.12.2018	Zmiana 1999 - 2018	Dochody bieżące za 2018 r.	Zmiana 2014 - 2018	Udział dochodów własnych w dochodach bieżących w 2018 r.
1	Bydgoszcz	350 178	-7,2%	1 930 310 619	32,9%	62,0%
2	Lublin	339 682	-5,4%	1 937 690 376	34,6%	57,1%
3	Białystok	298 459	3,4%	1 709 032 873	34,1%	58,2%
4	Katowice	294 510	-11,6%	1 853 511 321	27,6%	70,5%
5	Gdynia	246 309	-2,6%	1 463 429 738	39,3%	71,3%
6	Radom	213 029	-7,7%	1 157 571 274	28,0%	45,7%
7	Sosnowiec	202 036	-14,3%	929 595 715	29,9%	61,1%
8	Kielce	195 774	-8,6%	1 181 746 847	25,5%	55,4%
9	Rzeszów	191 564	19,3%	1 141 714 368	40,2%	74,0%
10	Olsztyn	172 362	0,7%	1 040 605 401	26,0%	59,8%
11	Bielsko-Biała	171 259	4,5%	1 020 135 329	35,3%	60,2%
12	Zielona Góra	140 297	-16,0%	795 477 274	47,0%	59,2%
13	Rybnik	138 696	-3,4%	771 232 205	23,5%	58,4%
14	Ruda Śląska	138 000	12,2%	707 126 596	30,0%	58,9%
15	Opole	128 137	-2,2%	866 398 043	48,4%	64,5%
	Średnia		-2,6%	1 233 705 199	33,5%	62,2%

L.p.	Miasto	Udziały w PIT za 2018 r.	Zmiana 2014 - 2018	PIT na mieszkańca	Podatki i opłaty za 2018 r.	Zmiana 2014 - 2018	Podatki i opłaty na mieszkańca
1	Bydgoszcz	486 363 616	34,5%	1 388,9	406 353 433	21,9%	1 160,4
2	Lublin	492 535 837	34,7%	1 450,0	358 837 510	13,1%	1 056,4
3	Białystok	407 219 166	40,4%	1 364,4	293 049 794	9,7%	981,9
4	Katowice	559 873 980	32,8%	1 901,0	381 657 272	12,2%	1 295,9
5	Gdynia	459 044 269	39,9%	1 863,7	297 792 955	31,1%	1 209,0
6	Radom	262 705 834	36,6%	1 233,2	185 245 933	6,6%	869,6
7	Sosnowiec	287 344 130	28,7%	1 422,2	211 535 408	13,1%	1 047,0
8	Kielce	285 240 931	30,3%	1 457,0	197 438 846	13,7%	1 008,5
9	Rzeszów	281 503 263	31,6%	1 469,5	219 331 907	14,3%	1 145,0
10	Olsztyn	266 020 303	35,1%	1 543,4	201 539 305	10,5%	1 169,3
11	Bielsko-Biała	296 287 073	44,6%	1 730,1	234 183 444	12,4%	1 367,4
12	Zielona Góra	253 039 909	67,0%	1 803,6	145 828 899	43,0%	1 039,4
13	Rybnik	195 722 092	31,2%	1 411,2	159 702 280	9,8%	1 151,5
14	Ruda Śląska	188 788 421	26,5%	1 368,0	137 506 436	18,4%	996,4
15	Opole	217 656 037	42,4%	1 698,6	203 947 132	42,2%	1 591,6
	Średnia	329 289 657	37,1%	1 540,3	242 263 370	18,1%	1 139,3

L.p.	Miasto	Zadłużenie na koniec 2018 r.	Zmiana 2014 - 2018	Wskaźnik poziomu zadłużenia na 2018 r.	Wskaźnik dopuszczalnej spłaty długu w 2019 r.
1	Bydgoszcz	989 874 939	-8,2%	46,9%	12,7%
2	Lublin	1 448 952 445	25,0%	64,6%	4,9%
3	Białystok	801 090 642	17,8%	38,9%	9,4%
4	Katowice	647 214 100	-4,0%	33,0%	14,0%
5	Gdynia	607 436 182	2,9%	37,8%	8,2%
6	Radom	515 526 523	19,9%	42,8%	5,5%
7	Sosnowiec	164 758 432	-12,7%	16,5%	9,6%
8	Kielce	849 003 820	49,1%	66,6%	4,6%
9	Rzeszów	728 810 949	36,0%	54,7%	8,6%
10	Olsztyn	287 124 438	21,9%	23,9%	8,2%
11	Bielsko-Biała	102 289 981	-45,5%	9,6%	12,1%
12	Zielona Góra	340 886 856	33,5%	36,9%	9,7%
13	Rybnik	164 264 084	92,6%	17,6%	9,3%
14	Ruda Śląska	269 784 855	67,3%	35,0%	6,3%
15	Opole	278 467 135	24,3%	28,2%	8,2%
	Średnia	546 365 692	21,3%	36,9%	8,7%

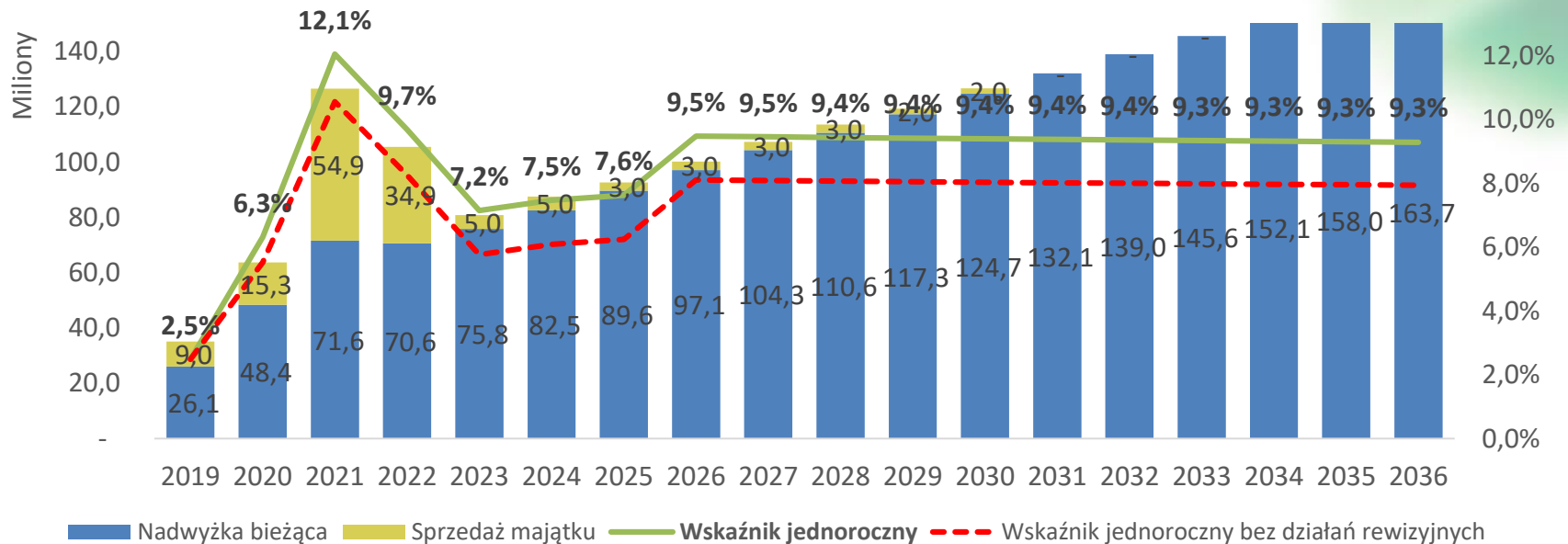
DZIAŁANIA REWIZYJNE W CELU POPRAWY NADWYŻEK BIEŻĄCYCH

Podsumowanie Potencjalne oszczędności

Na podstawie przeprowadzonej analizy założono łączny wpływ proponowanego ograniczenia wydatków bieżących Miasta Kielce w roku 2020 na 8 042 854 złotych, a w roku 2021 i latach kolejnych 15 636 197 złotych rocznie. Zestawienie planowanych korzyści dla budżetu Miasta w poszczególnych latach prezentuje tabela poniżej.

Działanie	2020	2021	2022	2023
CUW - oświata i pomoc społeczna (+)	2 505 825	3 404 100	3 404 100	3 404 100
Likwidacja placówki oświaty (+)	400 000	1 833 424	1 833 424	1 833 424
Likwidacja placówki oświaty (+)	250 000	1 624 616	1 624 616	1 624 616
Ograniczenie zatrudnienia (+)	3 137 029	6 274 057	6 274 057	6 274 057
Oświetlenie (+)	250 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Wspólne zamówienia (+)	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Razem (+)	8 042 854	15 636 197	15 636 197	15 636 197

Wielkość nadwyżki bieżącej, sprzedaży majątku i wskaźnika jednorocznego z działaniami oszczędnościowymi dot. dochodów i wydatków

Dzięki zaplanowanym działaniom oszczędnościowym w zakresie dochodów i wydatków bieżących jednostka już od 2020 r. zanotuje **wzrost wyniku operacyjnego**.

Jeżeli przyjęte działania powiodą się, wskaźniki jednoroczne Kielc powinny wzrosnąć **do poziomu ok. 9%** w relacji do dochodów ogółem, dzięki czemu Miasto zbliży się do poziomu średniego dla polskich samorządów (ok. 10%).

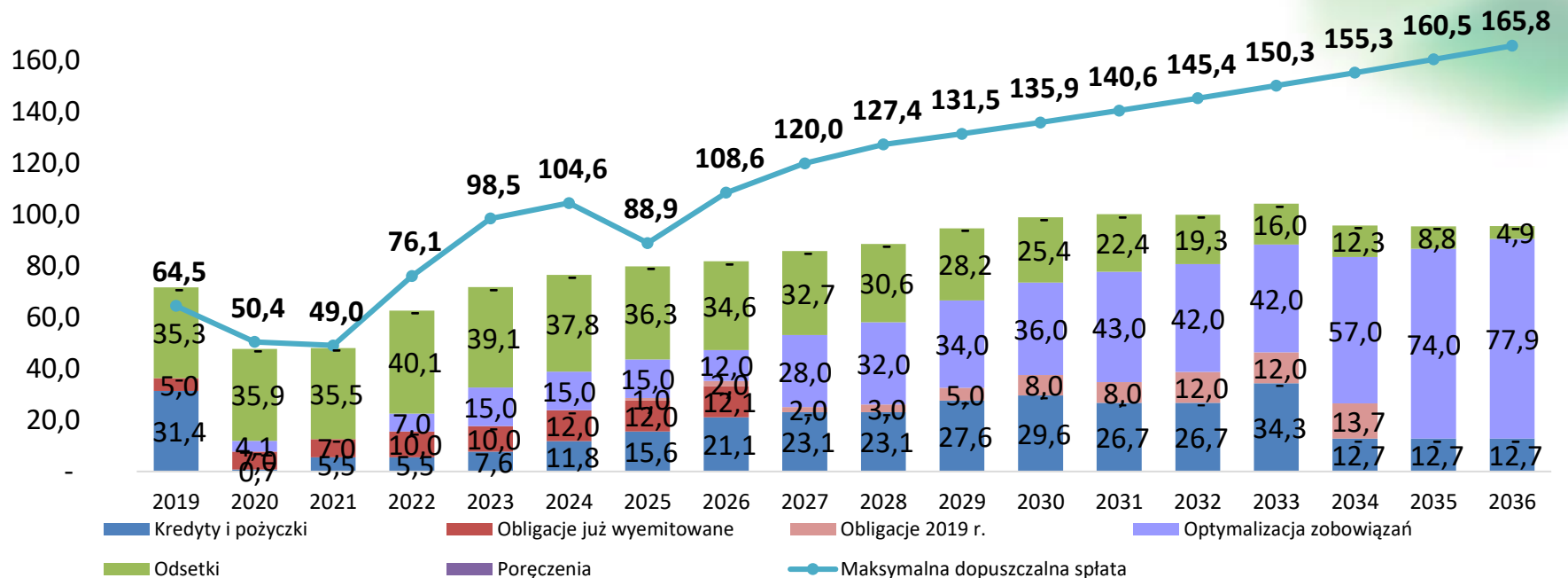
Faktyczne wykonanie wskaźników jednorocznych będzie zależało od kosztów zaplanowanych działań oszczędnościowych (w tym restrukturyzacji zadłużenia), powodzenia ich przeprowadzenia oraz utrzymania dyscypliny budżetowej w kolejnych latach.

Restrukturyzacja zadłużenia

- Aby spełniać wymagania z art. 243 ufp, Miasto Kielce, pomimo wprowadzenia planowanych działań oszczędnościowych w zakresie dochodów i wydatków, **musi również przeprowadzić operację optymalizacji istniejącego zadłużenia** w celu dopasowania ich spłat w kolejnych latach do możliwości budżetu.
- Do restrukturyzacji zadłużenia Miasta przyjęto część zobowiązań na łączną kwotę 534,0 mln zł. Wszystkie przypadające do optymalizacji zobowiązania wynikają z umów kredytowych zawartych przez Miasto w latach ubiegłych.
- Spłata kapitału odbędzie się w latach 2020-2036 – struktura spłaty opiera się na wnioskach z analizy zdolności kredytowej.
- Powyższa kwota nie zakłada pozyskania dodatkowych środków na wykonanie zaplanowanych inwestycji. **Z uwagi na trudną sytuację finansową Miasta konieczne może okazać się przesunięcie obecnie planowanych inwestycji na lata kolejne lub całkowite ich zaniechanie.**

Optymalizacja zadłużenia Miasta na
kwotę 534,0 mln PLN

Spłaty zadłużenia po optymalizacji

Proponowany harmonogram spłaty nowego zobowiązania został zaplanowany tak, aby **relacja wymagana w art. 243 ufp pozostała spełniona** w całym okresie trwania prognozy. Należy przy tym pamiętać, że na poziom maksymalnej dopuszczalnej spłaty wpływ będzie miała odpowiednia **realizacja zaplanowanych działań oszczędnościowych** skutkująca wykonaniem zaplanowanych nadwyżek bieżących.

Dla długu po konsolidacji ustalono karencję na spłatę kapitału do końca 2020 roku oraz siedemnastoletni okres całkowitej spłaty. W ten sposób **dług Miasta zostanie spłacony w całości do końca 2036 roku**.

- Malejący udział w dochodów własnych w dochodach bieżących sygnalizuje **pogarszającą się samodzielność finansową Miasta.**
- **Wydatki Miasta są bardzo rozbudowane**, szczególnie w zakresie oświaty, pomocy społecznej i administracji publicznej.
- Miasto w latach 2015-2018 osiągało niekorzystne wyniki finansowe. Kielce wypadają **negatywnie** na tle grupy porównawczej w zakresie wykonywania nadwyżek bieżących. Wskaźniki jednoroczne osiągnięte przez Miasto na poziomie **zaledwie 3,2% - 6,5%** są zdecydowanie niższe niż średnia polskich samorządów (10%).
- Poziom zadłużenia Kielc i tym samym koszt jego obsługi są zdecydowanie wyższe od miast z grupy porównawczej. Miasto w latach 2015-2018 zwiększyło swoje zadłużenie o 35,0 mln zł.
- Bez wprowadzenia działań oszczędnościowych Miasto nie będzie w stanie spełnić ustawowych wymogów w zakresie indywidualnego wskaźnika dopuszczalnej spłaty długu z art. 243 ufp. Jest to jednocześnie skutek zbyt niskich wyników bieżących budżetu, jak i zbyt wysokich planów spłat długu w stosunku do możliwości budżetowych Miasta.
- **Bez zmiany harmonogramów spłat istniejących zobowiązań Miasto nie spełni wymogów art. 243 ufp.** Ryzyko przekroczenia wskaźnika dopuszczalnej spłaty długu jest przesłanką do restrukturyzacji zadłużenia.
- Brak wprowadzenia działań oszczędnościowych oraz restrukturyzacji zadłużenia może skutkować koniecznością wprowadzenia programu postępowania naprawczego.